

Huvudman

Hallsbergs kommun
kommun@hallsberg.se

Beslut

Datum 2025-04-30

Dnr SI 2025:2638

Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fredriksbergskolan i Hallsbergs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hallsbergs kommun att senast den **30 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande elevernas medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling och skyldigheten att anmäla förekomst av kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hallsbergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hallsbergs kommun ska vidta följande åtgärder

Elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling

1. Se till att rektorn vid skolan under medverkan av elever, upprättar, följer upp och ser över planen mot kränkande behandling. En sådan plan ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder den 30 september 2025. Av huvudmannens redovisning ska det framgå en beskrivning av hur eleverna har medverkat vid upprättandet, uppföljningen och vid översynen av planen mot kränkande behandling. (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Anmäla vid förekomst av kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 1 september 2025 klargöra skyldigheten för all skolpersonal att vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket samt 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

2. Se till att skolpersonal, när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 5 maj 2025 till 26 september 2025. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder även inkomma med fem anmälningar av kränkande behandling om sådana har gjorts. (6 kap. 10 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser upprättande av plan mot kränkande behandling, personalens agerande vid förekomst av kränkande behandling, utredning av kränkande behandling, elevers medverkan i arbetet med skolenhetens ordningsregler, utredning och åtgärder vid upprepat ordningsstörande beteende samt förekomst av forum för samråd med eleverna.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:2638) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av Fredriksbergskolan i Hallsbergs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fredriksbergskolan följer gällande bestämmelser om trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och trygghetsteamet, rektorn samt genom lektionsobservationer mellan den 1 och 2 april 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens planer mot kränkande behandling från föregående och innevarande läsår, ordningsregler,

enkätresultat avseende trygghet och studiero, kränkingsanmälningar med tillhörande utredningar samt beslut om disciplinära åtgärder.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och trygghetsteamet samt lärarna framgår att eleverna inte deltar i arbetet med planen mot kränkande behandling mer än indirekt genom att besvara enkäter och genom att delta i diskussioner om trygghet och studiero på elevråd och klassråd. Rektorn, elevhälsan och trygghetsteamet uppger att eleverna inte har medverkat vid upprättandet av innevarande års plan mot kränkande behandling.

Av intervjun med eleverna framgår att eleverna inte känner till planen mot kränkande behandling. Eleverna uppger att de har besvarat enkäter som handlar om trygghet och studiero, men kan inte påminna sig att de har fått veta resultatet.

Rättslig reglering

Av förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens plan mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredningar visar att planen inte upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. Att eleverna deltar i ett sådant arbete är viktigt för att skapa en ökad förståelse för skolenhetens arbete mot kränkande behandling samt för att skolenheten ska kunna vidta adekvata åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Anmäla förekomst av kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att det förekommer att skolpersonal inte anmäler kränkande behandling. Rektorn uppger dock att all kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska generera en anmälan.

Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att det har varit problem med kränkande språkbruk på skolan. Rektorn uppger att skolpersonalen alltid agerar vid förekomst av kränkande behandling, men att skolpersonalen inte förmår att dokumentera alla verbala kränkningar de får kännedom om. Rektorn uppger vidare att skolpersonalen inte uppfattar alla verbala kränkningar och att skolpersonalen med tiden blir avtrubbade.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen)

Av läroplanen för grundskolan framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. (Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att anmäla kränkande behandling på skolenheten. Tillsynen visar att all personal inte alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev har blivit utsatt för kränkande behandling. Att kränkningar inte anmäls till rektorn medför att händelserna inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Hallsbergs kommuns verksamhet vid Fredriksbergsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling och skyldigheten att vid kännedom anmäla kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Upprättande av plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens två senaste planer mot kränkande behandling. Av granskningen framgår att skolenhetens plan mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förhindra kränkande behandling av elever. Av granskningen framgår vidare att planen mot kränkande behandling även innehåller redogörelser för hur några av åtgärderna från föregående år har genomförts.

Av intervjun med lärare framgår att det är skolans trygghetsteam som upprättar planen mot kränkande behandling. Lärarna uppger att planen

hålls levande under året genom att skolpersonalen, med planen som utgångspunkt, följer upp statistik för antalet anmälda fall av kränkande behandling, ser över rutiner och analyserar resultatet av elevenkäter.

Rektorn uppger att planen skulle kunna göras mer framåtsyftande och att arbetet med att följa upp och revidera planen skulle kunna utvecklas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i den efterföljande planen. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hallsbergs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller upprättande av plan mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Agera vid kränkande behandling

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att skolpersonalen alltid agerar vid kränkande behandling. Av intervjuer med elever framgår att de flesta eleverna anser att skolpersonalen alltid agerar när en elev blir utsatt för kränkande behandling.

Av lektionsobservationer framgår att det förekommer att elever använder ett kränkande språk riktat till enskilda elever och att skolpersonalen då agerar med tillrättavisningar. Rektorn uppger att gällande kränkande språkbruk förekommer det att skolpersonalen blir avtrubbad. Rektorn uppger dock att skolpersonalen ändå alltid agerar om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla som arbetar i skolan ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (1 kap. 5 § Skollagen, 5 kap. 6 § skollagen, 6 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hallsbergs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller skyldigheten att agera vid kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av dokumentgranskningen och av intervjuer med lärarna, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att alla anmälningar om kränkande behandling leder till utredning av omständigheterna kring den uppgivna kränkningen. Representanter för elevhälsan och trygghetsteamet uppger att efter att en anmälan om kränkande behandling inkommit inleds en utredning och att det är skolpersonal i de inblandade elevernas närhet som ska sköta utredningen genom att beskriva vad som hänt och vad som framkommit vid samtalen med de inblandade eleverna. Av intervjuerna med elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden har varit stärkt uppsikt och samtal med elever och vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för varje anmälan om kränkande behandling som huvudmannen mottar ska huvudmannen se till att det startas en utredning där omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av dokumentgranskningen framgår att det på skolenheten finns ordningsregler som gäller för hela skolan. Rektorn uppger att reglerna upprättas tillsammans med elever och skolpersonal, men att det är rektorn som beslutar om ordningsreglerna.

Av intervju med eleverna framgår att det finns elever som känner till ordningsreglerna och att det finns elever som inte känner till ordningsreglerna. Av intervjun med elevhälsan och trygghetsteamet framgår att ordningsreglerna har diskuterats på elevrådet och att det har förekommit att förslag från eleverna har lett till förändrade regler.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att hur reglerna följs av eleverna följs upp av rektorn genom besök i klassrummen och genom samtal med lärarna. Rektorn uppger att ordningsreglerna lyfts och revideras med jämna mellanrum. Rektorn uppger vidare att ordningsreglerna oftast följs men att det ser olika ut i klasserna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det på skolan ska finnas ordningsregler som rektorn har beslutat om. Ordningsreglerna och hur de följs, ska följas upp regelbundet. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras.

Av skollagen framgår vidare att ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och vid behov omarbetas under medverkan av eleverna. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av upprepat ordningsstörande beteende samt åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att det finns elever på skolan som upprepat stör undervisningen. Av intervjuerna med lärare och rektorn framgår att det förekommer dagligen att elever visas ut ur klassrummet. Lärarna och rektorn uppger att elever också får gå ut ur klassrummet för att de behöver en paus och att det inte är en disciplinär åtgärd, utan en extra anpassning och att det av övriga elever kan förväxlas med en utvisning.

Av intervjuerna med elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att de elever som upprepat stör ordningen är elever i behov av särskilt stöd. Representanter för elevhälsan och trygghetsteamet uppger att stödbehovet för de elever som upprepat stör ordningen i undervisningen diskuteras i skolans elevhälsoteam i syfte att kartlägga elevens skolsituation för att

förstå varför problemen uppstår. Rektorn uppger att som en del av skolans utredning genomförs kartläggningmaterialet *Skolvardagspaketet*, för att ta reda på hur eleverna upplever skoldagen och hur skolan kan göra anpassningar för att ge eleverna som upprepat stör undervisningen bättre förutsättningar.

Rektorn uppger att om en elev vid upprepade tillfällen inte följer skolans ordningsregler får eleven ofta ha ett samtal med rektorn och att detta är i enlighet med den konsekvenstrappa som används på skolenheten. Av intervjuerna med elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att åtgärdsstrappan använts under innevarande läsår då tre skriftliga varningar utfärdats av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse ska rektorn se till att det startas en utredning där saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. (5 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att rektorn ska med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av eleven som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Om förutsättningarna för en utredning av särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Forum för samråd med eleverna

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att det på skolenheten finns forum för samråd med eleverna i form av elevråd. Eleverna uppger att de får vara med och diskutera exempelvis ordningsregler på elevråden som hålls med viss regelbundenhet. Av intervjuerna med elever, lärare, elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår också att eleverna medverkar vid planering av skolgemensamma aktivitetsdagar som syftar till att stärka sammanhållningen och öka tryggheten på skolan, exempelvis den så kallade elevrådsdagen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det vid skolenheten ska finnas forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna, bland annat trygghet, studiero och elevernas arbetsmiljö i övrig. (4 kap. 13 § skollagen, Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Erik Jarl

Föredragande
Signerat av: Erik Jarl